

РЕШЕНИЕ

№ 5137

гр. София, 10.08.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 48 състав,
в публично заседание на 12.07.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калина Пецова

при участието на секретаря Евгения Стоичкова, като разгледа дело номер **5479** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващи от АПК във връзка с чл. 68, ал.1 от Закона за защита от дискриминация.

Делото е образувано по повод подадена жалба от [фирма], чрез пълномощник Е. К. срещу Решение №382 от 13.04.2021г. на Комисията за защита от дискриминация, постановено по преписка № 91/2020г. на КЗД.

С жалбата се иска отмяна на Решението, поради противоречие с материалноправните и процесуални разпоредби.

С оспореното решение било установено, че дружеството – жалбоподател, в обект, находящ се в [населено място], с адрес [улица], стопанисван от П. кредит България Е., чрез неосигуряването на достъпна архитектурна среда в обекта, затруднява достъпа на лица с увреждане и намалена подвижност до публични места, което не съответства на регламентираните в чл.12, т.2 от ЗЗдискр цели и по смисъла на чл. 4, ал.3 от ЗЗдискр представлява непряка дискриминация на основата на признак „увреждане“.

С Решението са дадени указания за отстраняване на това несъответствие в определен от органа срок и е наложена санкция в размер на 300 лева.

Намира решението за незаконосъобразно и моли за отмяната му.

Сочи, че е наемател в процесния обект, считано от 01.05.2014г., за което представят договор за наем. С Удостоверение на Главния архитект на [община] №942153/01.09.2014г. е установено, че обектите в сградата с /магазини А, Б, В и Г/ / процесният обект е магазин В/ са търговски помещения, съответстващи на

предназначението на имота, в който са ситуирани, а именно – обществено обслужване. Същите могат да се ползват като офиси, тъй като не е необходимо за използването им като такива да бъдат извършвани допълнителни строително-монтажни работи. Площта на обекта е 47.05 кв.м. Позицията се на чл. 5 от Наредба на СОС за изграждане на общодостъпна среда, съгласно която следва да се осигури достъп до изброени изчерпателно сгради и съоръжения да обществено ползване, които са по-голяма площ от 100 кв.м. Счита, че тъй като обектът е по-малък от 100 кв.м., не се дължи изграждане на съоръжение за достъп на хора с намалена подвижност. Извън това, сочи, че институцията е предвидила други способи за контакт с лица с намалена подвижност, като насочва към сайта си, където същите са оповестени. Моли за отмяна на решението и претендира направените по делото разноски.

В проведеното съдебно заседание жалбоподателят не се представлява.

Ответникът се представлява от юрк Б., който оспорва жалбата и претендира юрисконсултско възнааграждение.

Съдът, въз основа на данните по делото и становищата на страните и като съобрази закона, намира следното:

Жалбата е процесуално допустима, като подадена в срок.

Разгледана по същество, същата се явява неоснователна, предвид следните съображения:

От представените и служебно приложени към делото доказателства, неоспорени от страните, от фактическа страна се установи следното, като спор по фактите няма:

Производството е образувано въз основа на доклад за самосезиране №12-11-1259/09.03.2029г. от А. Д.- Председател на Комисията и взето решение от на Комисията във връзка с чл. 40, ал.2 от Закона за защита от дискриминация относно достъпна архитектурна среда на търговския обект, находящ се в [населено място] и стопанисван от жалбоподателя.

На основание чл. 40, ал.2 от ЗЗдискр., във връзка с чл. 53 от ЗИХУ и във връзка със Заповед № 24/20.03.2018г. на Председателя на КЗ, в рамките на кампания „Достъпна среда“ е бил съставен КП № 12-11-3566 от 04.03.2019г. за извършена проверка на обекта, стопанисван от жалбоподателя.

Въз основа на КП е образувано производство за защита от дискриминация по реда на гл. IV-та от ЗЗдискр и да се установи дали е нарушение на чл. 5 по признак „увреждане“ във връзка с §1, т.7 и 8 от ДР на ЗЗдискр, както и да се постанови преустановяване на нарушението.

В хода на производството, пред КЗД е представено становище от страна на П. кредит Е., което е идентично с изложеното в жалбата до настоящия съд, като се акцентира върху това, че обектът се ползва под наем, както и че институцията е предприела алтернативни мерки за достъп на лица с намалена подвижност, изразяващи се в организацията на работа, които са оповестени в сайта на дружеството.

При тези данни, е издадено оспореното в настоящото производство Решение на КЗД №382 от13.04.2021г., с което е установена дискриминация чрез поддържане на архитектурна среда, която достъпа на лица с увреждания в обект обекта в [населено място], [улица]. За горното е наложена имуществена санкция от 300 лева и е предписано на ответната страна в тримесечен срок да предприеме необходимите действия за изграждане на достъпна архитектурна среда, осигуряваща възможност за

свободен, самостоятелен и независим достъп до обекта на лица, вкл. с ограничена подвижност.

При така установеното от фактическа страна, от правна съдът намира следното:

Решението е постановено от компетентен орган. Съобразно със Закона за защита от дискриминация и Правилника за устройството и дейността на КЗД, както и Правилата за производство пред КЗД, след подаване на жалбата на лицето до КЗД, е образувано производство, като преписката е разпределена на ad hoc заседателен състав.

Оспореното решение е издадено при спазване на установената от закона писмена форма, съдържа предписаните в чл. 66 ЗЗДискр. реквизити, като не са извършени съществени нарушения на административно производствените правила. Посочен е издателят на решението, самосезирането на Комисията, извършените действия по проучването, становищата на ответната страна в производството, какво е установил органа от фактическа и правна страна и в крайна сметка какво е решението му същество на казуса, т. е. съдържа диалогизм. Изложени са фактическите и правни основания за издаването му. Мотиви се съдържат в самото решение. При издаването му са спазени специалните административно-производствени правила, установени в чл. 50 – чл. 70 ЗЗДискр.

В съответствие с изискването на чл. 50, т. 2, вр. 40, ал. 2 ЗЗДискр. производството пред

КЗД е образувано въз основа на доклад за самосезиране и във връзка с провеждана национална кампания "Достъпна България". На основание чл. 40, ал. 2 от ЗЗДискр., вр. 53 от ЗИХУ в рамките на кампания "Достъпна България" е била извършена проверка на място, в посочения обект, за който е съставен КП вх. № 12-11-3566/04.10.2019 г. Въз основа на КП е образувано производство за защита от дискриминация по реда на гл. IV-та от ЗЗДискр и да се установи дали е нарушение на чл. 5 по признак "увреждане" във връзка с § 1, т. 7 и 8 от ДР на ЗЗДискр., както и да се разпорежи преустановяване на нарушението. След образуване на преписката, председателя на КЗД е определил същата да бъде разгледана от заседателен състав, който на свое заседание е определил докладчик от решаващия състав, след което са предприети действия по изпълнение на процедурата по проучване на преписката и събиране на доказателства, необходими за изясняване на спорните факти и обстоятелства /чл. 55, ал. 1 ЗЗДискр. /. Проведено е редовно заседание, с легитимно взето решение от определения състав.

Съдът приема, че постановеното решение е мотивирано, тъй като съдържа както фактическите, така и правните основания за неговото издаване. Съобразени са събраните по преписката доказателства.

Анализирайки понятието пряка дискриминация и неблагоприятно третиране на основание защитен признак по чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр. – увреждане, комисията е достигнала до извода, че [фирма] са осъществили дискриминация, тъй като не са осигурили достъпна среда за хората в неравностойно положение, като не са изпълнили свое законово задължение за осигуряване на достъпна среда на населението, залягало както в ЗИХУ, така и в Конвенцията за правата на хората с увреждания. Предвид на това, настоящият състав намира, че решението на Комисията е правилно от процесуалноправна гледна точка, като при постановяването му не са допуснати съществени процесуални нарушения, които да доведат до нищожност на решението, или до отмяната му на процесуално основание.

По съответствие на решението с материалния закон.

Настоящата съдебна инстанция намира също така, че решението на КЗД е постановено при правилно прилагане на материалноправните разпоредби и е в съответствие с целта на закона.

С императивната разпоредба на чл. 4, ал. 1 ЗЗДискр. е забранена всяка пряка или непряка дискриминация, основана на пол, раса, народност, етническа принадлежност, човешки геном, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение, увреждане, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние или на всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна. По смисъла на ал. 2 на същата норма пряка дискриминация е всяко по-неблагоприятно третиране на лице на основата на признаците по ал. 1, отколкото се третира, било е третирано или би било третирано друго лице при сравними сходни обстоятелства. В разпоредбата на § 1, т. 7 от ДР на ЗЗДискр. е разписано определение на понятието "неблагоприятно третиране", а именно - всеки акт, действие или бездействие, които водят до по-малко благоприятно третиране на едно лице спрямо друго, въз основа на признаците по чл. 4, ал. 1 или могат да поставят лице или лица, носители на признак по чл. 4, ал. 1, в особено неблагоприятно положение в сравнение с други лица, т. е., което пряко или непряко засяга права или законни интереси. От анализа на цитираните норми следва изводът, че за да е налице проява на дискриминация по смисъла на ЗЗДискр., е необходимо да са осъществени всички елементи от фактическия състав на приложимата специална правна норма, както от обективна, така и от субективна страна. Неправомерният диференциран подход към дадено лице или определен кръг лица трябва да е обвързан от признак по чл. 4 от ЗЗДискр. В този смисъл не е достатъчно да се установи по-неблагоприятно третиране на определен кръг лица в конкретен случай, а е необходимо да се докаже още, че това третиране е извършено съзнателно по някои от признаците, очертани в чл. 4 от ЗЗДискр., като следва да е налице и пряка причинно-следствена връзка между неблагоприятното отношение и причината за него, като при всички случаи следва да се изразява в някой признак по чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр., в това число и "тормоз" на база признак "увреждане".

По силата на чл. 9 ЗЗДискр., в производство за защита от дискриминация, е създадено специално правило, при което ако административният орган приема, че има достатъчно факти, от които може да се направи извод, че е налице дискриминация, доказателствената тежест се размества и в тежест на ответника е да докаже, че не е нарушил правото на равно третиране.

Съгласно § 1, т. 1 от ДР на Закона за интеграция на хората с увреждания /ЗИХУ/ (отм.); "увреждане" е всяка загуба или нарушаване в анатомичната структура, във физиологията или в психиката на даден индивид. А по смисъла на § 1, т. 2 от ДР на ЗИХУ (отм.); , § 1, т. 1 от ДР на ЗХУ "човек с трайно увреждане" е лице, което в резултат на анатомично, физиологично или психическо увреждане е с трайно намалени възможности да изпълнява дейности по начин и в степен, възможни за здравия човек, и за което органите на медицинската експертиза са установили степен на намалена работоспособност или са определили вид и степен на увреждане 50 и над 50 на сто.

По отношение на въпроса, че дружеството жалбоподател, като наемател на обекта, не е изградил достъпна среда за хората в неравностойно положение, към датата на

проверката, не е налице спор по делото.

При тази нормативна рамка, на база на фактически установеното, както по преписката, така и по делото, следва да се приеме, че е налице реално неизграждане на достъп до сградата на посочения обект, с което са поставени в неравностойно положение хора с намалена подвижност, по смисъла на § 1, т. 1 от ДР на Наредба № 4/2009 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда на населението, вкл. на хората с увреждания. Наредбата е издадена в изпълнение на делегираното законово правомощие на Министъра на регионалното развитие и благоустройството по чл. 169, ал. 4 от ЗУТ.

"Достъпна среда" съгласно § 1, т. 2 от Наредба № 4 от 01.07.2009 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда на населението, включително за хората с увреждания, е среда в урбанизираните територии, сградите и съоръженията, която всеки човек с намалена подвижност, със или без увреждания, може да ползва свободно и самостоятелно. В този смисъл твърденията на жалбоподателя за оказвано съдействие от страна на служителите в офиса и обслужване на гражданите с увреждания извън сградата са неотносими към задължението за осигуряване на достъпна среда и към производството пред КЗД.

Спорът се свежда до това дали е налице противопоставимо право на жалбоподателя да допусне чрез бездействието си да не постави съответни съоръжения за достъп на лица с намалена подвижност.

Възраженията на дружеството, свързани с това, че сградата е собственост на търговско дружество, различно от наемателя, както и че обектът е под 100 кв.м. са неоснователни. Няма спор, че обектът не е собственост на жалбоподателя, но това обстоятелство не изключва задължението на дружеството да осигури съответна достъпна среда до имота, чието предназначение е за обществени нужди. Тъй като няма спор, че обектът задоволява обществени нужди, както няма спор и че сградата е с обществено предназначение, което не се отрича и от жалбоподателя. Позоваването на Наредба на СОС е ирелевантно, тъй като същите имат действия на територията на Столична община, а обектът се намира на територията на [община]. Извън това, последните не изключват приложението на Наредба, приета от МРРБ, чието действие обхваща територията на цялата страна.

Съгласно чл. 169, ал. 1 от ЗУТ строежите се проектират, изпълняват и поддържат в съответствие с основните изисквания към строежите, определени в приложение I на Регламент (ЕС) № 305/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2011 г. за определяне на хармонизирани условия за предлагането на пазара на строителни продукти и за отмяна на Директива 89/106/ЕИО на Съвета (ОВ, L 88/5 от 4 април 2011 г.). Съгласно чл. 169, ал. 4 от ЗУТ, Министърът на регионалното развитие и благоустройството, самостоятелно или съвместно с компетентните министри, издава наредби за определяне на изискванията за проектирането, изпълнението, контрола и въвеждането в експлоатация на строежите, за дълготрайността на строителните конструкции, устойчивостта на земната основа, изискванията за достъпна среда за населението, включително за хората с увреждания, и изискванията за безопасност на строежите при отчитане влиянието на географските, климатичните и сеизмичните въздействия в съответствие с изискванията

по ал. 1 и ал. 3, т. 1, 2 и 3. В изпълнение на това му правомощие, министърът на регионалното развитие и благоустройството е приел Наредба № 4/2009 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда на населението, вкл. на хората с увреждания. Разпоредбата на чл. 36 от същата предписва задължения към собствениците на всички сгради с обществен характер за привеждането им в съответствие с изискванията ѝ, което за процесния случай представлява осигуряване на достъп по някой от предвидените в същата способи за осигуряване на достъпни елементи на сградите и съоръженията и свързване помежду им с достъпни маршрути. Съдът приема, че нормите на наредбата са адресирани към всички собственици и ползватели на сгради с обществено предназначение и инвеститори по смисъла на чл. 161 от ЗУТ, предвид разпоредбата на чл. 2 от същата, свързана с инвестиционен процес, вкл. по поддържане и ремонт на сградите.

В съдебната практика този въпрос се решава еднозначно – задължение и отговорност за осигуряване на достъпна архитектурна среда имат и частните субекти, щом предлагат обществени услуги (Решение № 6959 от 09.06.2016 г. на Върховния административен съд по адм. д. № 6376/2015 г.).

Предвид изложеното, настоящият състав приема, че за собственика или наемателя на обекта за обществено ползване съществува задължение за осигуряване на достъпна среда, вкл. за лица със затруднена подвижност. Като е достигнал до същия извод, органът е постановил правилен и съответен на фактите и закона акт. Поради изложеното, жалбата следва да бъде отхвърлена.

Изрично правомощие на КЗД, регламентирано в чл. 47, т. 4 от ЗЗДискр., е да дава задължителни предписания по спазването на закона. Волеизявлението на органа има властнически характер, тъй като е с обвързващо действие по отношение на жалбоподателя, поради което за разлика от препоръките по т. 6 от същия член подлежи на съдебно обжалване. Доколкото няма спор по фактите и предвид изложеното по-горе относно задължението на жалбоподателя да поддържа достъпна среда, съдът приема, че дадените задължителни предписанията са законосъобразни, тъй като те съответстват на установените факти и на материалния закон и са насочени към постигане на целта му.

Решението на КЗД е законосъобразно и жалбата срещу него следва да бъде отхвърлена.

Предвид изложеното, настоящия съдебен състав счита, че оспореното

решение на КЗД като правилно и законосъобразно, следва да бъде потвърдено.

С оглед изхода на спора, на в полза на ответника следва да бъдат присъдени претендираните разноски за юрисноконсултско възнаграждение в размер от 200 лева.

Мотивиран от гореизложеното и на основание чл. 172, ал. 2, предложение второ от АПК, Административен съд София-град, II отделение, 48-ми състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на [фирма] срещу Решение №91 от 2020г. на Комисията за защита от дискриминация, постановено по преписка № 266/2018г. на КЗД.

ОСЪЖДА [фирма] да заплати в полза на Комисията за защита от дискриминация сумата от 200 / двеста/ лева, представляващи юрисноконсултско възнаграждение.

Решението може да бъде обжалвано пред ВАС в 14-дневен срок от връчването му на страните.

Преписи от решението да се изпратят на страните.

СЪДИЯ: